VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Łączności z Polakami za Granicą (nr 17)**
- **Komisji Spraw Zagranicznych (nr 18)**

z dnia 31 marca 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Łączności z Polakami za Granicą (nr 17)

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 18)

31 marca 2016 r.

Komisja Łączności z Polakami za Granicą oraz Komisja Spraw Zagranicznych, obradujące pod przewodnictwem posła **Michała Dworczyka (PiS)**, przewodniczącego Komisji Łączności z Polakami za Granicą, rozpatrzyły:

– sprawozdanie podkomisji nadzwyczajnej o komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy o Karcie Polaka oraz niektórych innych ustaw (druk nr 157).

W posiedzeniu udział wzięli: **Jan Dziedziczak** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Renata Szczęch** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, **Marek Zieliński** dyrektor Departamentu Obywatelstwa i Repatriacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami, **Janusz Skolimowski** prezes zarządu Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie", **Ewa Ziółkowska** wiceprezes zarządu Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie" oraz **Jadwiga Wiśniewska** – poseł do Parlamentu Europejskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Piotr Babiński**, **Leszek Jasiński**, **Artur Kucharski**, **Anna Osińska** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Krzysztof Karkowski** i **Sławomir Osuch** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dzień dobry. Witam panie i panów posłów. Witam zaproszonych gości. Witam pana dyrektora Grzegorza Jędrasa i pana dyrektora Marka Zielińskiego z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, witam przedstawicieli Ministerstwa Spraw Zagranicznych pana dyrektora Wojciecha Tycińskiego i pana dyrektora Jarosława Jasińskiego oraz witam przedstawicieli Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie" pana prezesa Skolimowskiego i panią prezes Ziółkowską. Bardzo dziękuję za obecność na dzisiejszym posiedzeniu Komisji. Witam członków obradujących wspólnie Komisji.

Dzisiejsze posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych i Komisji Łączności z Polakami za Granicą przewiduje rozpatrzenie jednego punktu. Jest to rozpatrzenie sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej o komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy o Karcie Polaka oraz niektórych innych ustaw. Na początku posiedzenia chciałbym państwa bardzo przeprosić za zmianę, jaka zaszła. Wczoraj przegraliśmy z wojskiem, niestety po 45-minutowym oczekiwaniu musieliśmy podać tyły i dopiero dzisiaj się spotykamy, ma to swoje konsekwencje, mianowicie wczoraj mieliśmy salę zarezerwowaną na trzy godziny, a dzisiaj na 40 minut. W związku z tym bardzo proszę, żebyśmy dzisiaj procedowali sprawnie. Nasze wypowiedzi oczywiście niech będą merytoryczne, ale jak najbardziej zwięzłe. Proszę panie i panów parlamentarzystów o wyrozumiałość.

Proszę państwa, jeżeli nie ma uwag do porządku dzisiejszego posiedzenia, to uznaję, że Komisje przyjęły ten porządek i przejdziemy do procedowania punktu dzisiejszych obrad.

Chciałbym na początku zdać sprawozdanie z prac podkomisji. Podkomisja spotkała się dwukrotnie, wszystkie wymogi regulaminowe zostały spełnione, przeanalizowaliśmy wszystkie artykuły. Witam panią europoseł Jadwigę Wiśniewską, która również dołączyła do nas. Wszystkie artykuły zostały po kolei przez Komisję przeanalizowane i zostało przyjętych szereg poprawek. Część z tych poprawek ma charakter wyłącznie legislacyjny. Natomiast część poprawek jest merytoryczna i o tych najważniejszych merytorycznych chciałbym państwu powiedzieć kilka zdań. Pierwsza zasadnicza poprawka

i zmiana, która została wprowadzona dotyczy zakresu świadczeń przyznawanych tym posiadaczom Karty Polaka, którzy chcą się osiedlić w Polsce na stałe.

Przypominam, że wprowadzana przez nas nowelizacja przewiduje, że każdy posiadacz Karty Polaka, który wyrazi taką wolę, po przyjeździe do Polski niemal automatycznie i bez żadnych opłat będzie mógł otrzymać kartę stałego pobytu, a po roku będzie mógł otrzymać obywatelstwo polskie. Przewidujemy również w trakcie tego roku świadczenia, które osoba chcąca uzyskać w tym trybie obywatelstwo polskie, będzie mogła otrzymywać. To co było w pierwotnym projekcie ustawy, było tak naprawdę odwzorowaniem zapisów w ustawie o repatriacji, był tam zawarty bardzo bogaty katalog świadczeń. Po dyskusjach zarówno ze środowiskami kresowymi i rządem – obie te grupy wyrażały inne zastrzeżenia, o czym za chwilę powiem – wprowadziliśmy tutaj poprawkę, która zmienia ten zapis, o szczegółach zaraz powiem. Środowiska kresowe wyrażały obawę, że zbyt duży katalog świadczeń będzie dużą zachętą do tego, żeby nasi rodacy ze Wschodu przyjeżdżali do Polski i po prostu tą ustawą przyczynimy się do wydrenowania byłych Kresów I i II Rzeczypospolitej z żywiołu polskiego. Oczywiście jest to sprawa dyskusyjna, w tej chwili nie chciałbym dyskusji rozpoczynać, ale relacjonuję jakie były najważniejsze zastrzeżenia.

Jeżeli chodzi o stronę rządową zastrzeżenie było, jak możemy się domyślać, dotyczące możliwości budżetowych. W efekcie dyskusji z oboma tymi środowiskami i prac w podkomisji zaproponowaliśmy rozwiązanie, które sprowadza się do tego, że osoba, która będzie osiedlała się w Polsce w tym trybie i uzyskiwała obywatelstwo polskie w tym trybie, będzie mogła liczyć przez dziewięć miesięcy na świadczenie – jedno świadczenie finansowe – które przez okres pierwszych trzech miesięcy będzie miało wysokość 50% najniższego ustawowego wynagrodzenia. Natomiast przez kolejne sześć miesięcy, to będzie 60% tej kwoty. Jak byśmy to zsumowali możemy powiedzieć, że taka osoba może liczyć przez dziewięć miesięcy na zapomogę średnio około 60 złotych miesięcznie. Nie będą potrzebne żadne szczególne rozliczenia, nie będzie potrzebne dokumentowanie wydatków. Po prostu będzie to świadczenie przyznawane co miesiąc, które osoba zainteresowana będzie mogła wydać na najbardziej potrzebne, z jej punktu widzenia, sprawy związane z adaptacją w naszym kraju. Jest to pierwsza ważna zmiana.

Druga ważna zmiana dotyczy wprowadzenia mechanizmu zabezpieczającego budżet przed bankructwem. Mianowicie, tak jak państwo pamiętacie, mówiliśmy, że ustawa czy nowelizacja, jaką wprowadzamy będzie finansowana ze specjalnej rezerwy celowej, która będzie tworzona na rzecz realizacji ustawy o Karcie Polaka. Natomiast, aby nie przekroczyć tej rezerwy celowej, wprowadziliśmy rodzaj hamulca, który będzie działał w sposób następujący, jeżeli będzie się pojawiało zagrożenie przekroczenia budżetu rezerwy celowej, przypomnę, ta rezerwa celowa każdego roku będzie przy pracach nad ustawą budżetową ustalana, więc jeżeli pojawi się w danym roku takie zagrożenie przekroczenia wysokości tej rezerwy celowej, minister spraw wewnętrznych i administracji będzie mógł wstrzymać przyjmowanie wniosków o świadczenia. Co to oznacza? Oznacza to, że oczywiście każdy nasz rodak przyjeżdżając do Polski i chcący się osiedlić w naszym kraju w trybie przewidzianym przez tę nowelizację, będzie mógł to zrobić niezależnie kiedy przyjedzie, czy na początku roku, czy na końcu roku. Witam pana ministra Jana Dziedziczaka, który dołączył do posiedzenia Komisji. Natomiast jeśli chodzi o otrzymanie tego świadczenia, o którym przed chwilą mówiłem, nazwijmy to świadczenie adaptacyjne, to jeżeli liczba złożonych wniosków będzie taka, że nastąpi zagrożenie przekroczenia budżetu rezerwy celowej, w tym momencie minister spraw wewnętrznych będzie mógł wstrzymać świadczenia. Oczywiście nadal będzie można składać wnioski i nadal będzie można osiedlać się w naszym kraju w trybie przewidzianym przez ustawę, ale już nie będzie można liczyć na to świadczenie.

Kolejna istotna zmiana, o której chciałbym państwu powiedzieć, dotyczy vacatio legis – momentu wejścia ustawy w życie. Otóż w czasie dyskusji z przedstawicielami administracji państwowej, analizując możliwości systemu informatycznego, który w tej chwili obsługuje Kartę Polaka, a przypomnę, że zgodnie z nowelizacją obsługa bazy danych przechodzi z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów do Ministerstwa Spraw Zagranicznych, to jest jedna ważna zmiana. Drugą ważną zmianą jest to, że organem wydającym Kartę

Polaka staną się wojewodowie, to jest szalenie ważne. O tym rozmawialiśmy, więc nie będę szerzej omawiał tego wątku, ale to wszystko tworzy poważne wyzwania natury technicznej i teraz, żeby sprostać tym wyzwaniom musimy zmienić pierwotny projekt, jeśli chodzi o vacatio legis. Otóż proponujemy, aby ustawa w części zasadniczej weszła w życie trzy miesiące od daty ogłoszenia, ale część przepisów, które dotyczą świadczeń i dotyczą uprawnień wojewodów w zakresie przyznawania Karty Polaka, weszłyby w życie od 1 stycznia 2017 r., to pozwoli na bezpieczne przygotowanie całej infrastruktury informatycznej, niezbędnej do tego, żeby ustawa była prawidłowo realizowana.

Jeszcze może ostatnia sprawa, o której chciałbym powiedzieć, dotyczy też zmiany w Radzie do Spraw Polaków na Wschodzie. Przypomnę, że przenosimy Radę z KPRM do Ministerstwa Spraw Zagranicznych, ale też tutaj proponujemy zwiększenie liczby członków z 6 do 9 osób, które na wniosek ministra spraw zagranicznych będzie powoływał Prezes Rady Ministrów. W naszym przekonaniu, to pozwoli temu ciału na o wiele skuteczniejsze działanie i większe zaangażowanie niż do tej pory. Są to najważniejsze sprawy i najważniejsze zmiany, które podkomisja wypracowała i jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to proponuję, żebyśmy przeszli do procedowania ustawy, omawiając artykuł po artykule. Widzę, że zgłasza się pani poseł Fabisiak i pan poseł Kamiński. Natomiast pytanie, czy państwo chcielibyście jeszcze w tej części wstępnej zabrać głos, czy już jak będziemy omawiać artykuł po artykule? Teraz, rozumiem. Bardzo proszę, pani poseł Fabisiak.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Mój głos dotyczy pracy w podkomisji i chciałabym najpierw prosić o odpowiedź resortów na pytania, które zadaliśmy, a na które odpowiedzi nie otrzymaliśmy. Powtórzę je zatem. Taka zresztą była nasza umowa i takie ustalenie Komisji, że otrzymamy odpowiedzi na pytania. Pierwsze dotyczy liczby wydanych Kart Polaka w 2015 r. Drugie pytanie dotyczy liczby osób ubiegających się o kartę stałego pobytu, w tym samym roku, bowiem od tego zależy nasza ocena całej noweli. Wreszcie, jak sam pan przewodniczący przed chwilą powiedział, co roku ma być ustalana rezerwa. Jeśli będzie ustalana rezerwa, to chcielibyśmy przynajmniej wiedzieć, w jakim zakresie, jaka liczba osób będzie mogła z tych świadczeń skorzystać.

Mówiąc już tak obrazowo, są to świadczenia konkretne, a nie iluzoryczne, bo przy tym hamulcu jaki istnieje, jeśli będą sumy bardzo małe, to naprawdę o czym rozmawiamy. Jednak te liczby są niezbędne, aby Komisja, przepraszam poprawię się, dwie Komisje wiedziały o czym rozmawiamy – po pierwsze, liczba wydanych Kart Polaka, po drugie, liczba osób ubiegających się o kartę stałego pobytu w roku 2015. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję, pani poseł za to pytanie. Zanim przekażę głos przedstawicielom Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, przypomnę o dwóch sprawach. Po pierwsze, do tej pory, kiedy rozmawialiśmy i robiliśmy różnego rodzaju projekcje jak to może wyglądać, to opierając się właśnie na danych przekazanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji zakładaliśmy, że rocznie może być to grupa około 10 tys. osób. Przyjmując świadczenie, o którym przed chwilą opowiadałem, czyli 600 zł miesięcznie, uśredniając, i przyjmując również to założenie, o którym rozmawialiśmy, poziom rezerwy budżetowej na poziomie 30 mln zł, moglibyśmy sfinansować wszystkie te osoby, które będą się ubiegały o osiedlenie w Polsce w trybie przewidzianym nowelizacją. Natomiast jest oczywistym, że w tej chwili nie usłyszymy żadnej deklaracji, ani ze strony parlamentarzystów, ani ze strony Ministerstwa Finansów w jakiej wysokości będzie ta rezerwa celowa w roku 2017, ponieważ to jest pytanie, które należy złożyć na etapie prac nad ustawą budżetową na rok 2017 i dzisiaj jest na to przedwcześnie.

Bardzo proszę, Ministerstwo Spraw Zagranicznych w sprawie Kart Polaka, czy któryś z panów dyrektorów jest gotowy, żeby odpowiedzieć na pytanie pani poseł?

Zastępca dyrektora Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą Ministerstwa Spraw Zagranicznych Wojciech Tyciński:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo, jestem w o tyle w niezręcznej sytuacji, że kolega, który ma teczkę ze wszystkimi danymi statystycznymi powinien przyjść lada moment, jest spóźniony niestety, ale mogę powiedzieć, że, tak jak pamiętam, to było około 16 tys. kart wydanych w 2015 r. Natomiast, gdy kolega się pojawi, to oczywiście przedstawię bardziej precyzyjne dane.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Administracji zechce odpowiedzieć?

Zastępca dyrektora Departamentu Obywatelstwa i Repatriacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Grzegorz Jędras:

Pobyt stały na podstawie Karty Polaka dostało 6900 osób w 2015 r.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Panie przewodniczący, świetnie że udzielił pan konkretnej odpowiedzi, ale czy liczył pan, że to będą nie tylko osoby posiadające Kartę Polaka, ale również ich rodziny, a więc małżonkowie i dzieci. Jak pan przeliczał, bo byłoby satysfakcjonujące, gdyby to było 10 tys. Natomiast, czy pan liczył tylko osoby, które starały się o kartę stałego pobytu, bo jeśli do tych osób doliczyć ich rodziny, to trzeba 6900 pomnożyć przynajmniej przez 4, więc liczba tych, którzy będą uprawnieni do świadczenia jest znacznie wyższa i sumy znacznie większe. Z takiego absolutnie wstępnego liczenia, wydaje mi się, że zaproponowana suma wystarczy już nie na 10 tys., ale tylko na 2,5 tys. osób, ale proszę mnie skorygować, jeśli źle liczę. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Czy MSWiA chciałoby w tej kwestii zabrać głos?

Zastępca dyrektora departamentu MSWiA Grzegorz Jędras:

Chodzi o to, że Karty Polaka mają zarówno osoby małoletnie, jak i osoby dorosłe, i to po prostu wnioskodawca, który posiada Kartę Polaka jest tak samo liczony. Nie jest tak, że rodzina jest większa, lub coś w tym rodzaju.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Przepraszam, ale proszę powiedzieć konkretnie, mówimy o ekonomii, a ekonomia jest konkretna. Czy 6900, to są osoby, które się ubiegały o kartę stałego pobytu wraz z dziećmi i małżonkami, czy to są pojedyncze osoby? Gdyż w zależności od tego inaczej będziemy liczyli i będziemy rozmawiali o innej rzeczywistości.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Pani poseł, to może ja doprecyzuję, dlatego że wydaje mi się, odpowiedź jest bardzo klarowna, są to wszystkie osoby posiadające dokument, który się nazywa Karta Polaka. Ten dokument mogą otrzymywać zarówno małoletni jak i osoby pełnoletnie. W związku z tym, drążenie dalej tego tematu, wydaje mi się, jest bezcelowe. Czy są inne uwagi i pytania? Jeżeli nie ma, to w takim razie pani poseł… Dzień dobry, pani minister.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Jednak chciałabym prosić o konkretną odpowiedź, czy gdybyśmy przyznawali świadczenia w tym roku, to 6900 osób, to byłaby ta grupa, której przynależy się świadczenie, czy tak?

Zastępca dyrektora departamentu MSWiA Grzegorz Jędras:

Tak, oczywiście.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Przy okazji chciałem przywitać panią minister Renatę Szczęch, która dotarła do nas z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Proszę państwa,

jeśli na tym etapie nie ma innych pytań, to pozwólcie, że przejdziemy do procedowania nowelizacji, artykuł po artykule. Jeżeli nie usłyszę głosu sprzeciwu, uznam, że Komisje przyjęły ten tryb procedowania. Będziemy omawiać artykuł po artykule, będę zadawał pytania, czy są uwagi, czy są poprawki do przedstawionych państwu materiałów, które zostały wypracowane przez podkomisję, jeżeli nie usłyszę takich uwag, ani propozycji zmian, będziemy głosować już obiema komisjami zaproponowany tekst. Nie słyszę głosu sprzeciwu, w związku z tym, uznaję, że Komisje przyjęły taki tryb procedowania.

Rozpoczniemy od tytułu ustawy, ustawy o zmianie ustawy o Karcie Polaka oraz niektórych innych ustaw. Czy do tytułu ustawy są jakieś uwagi ze strony pań i panów posłów? Jeśli nie ma, to w takim razie, kto jest za przyjęciem proponowanego tytułu, proszę o podniesienie ręki (35) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0). Uznaję, że Komisje przyjęły tytuł ustawy.

Poproszę o ewentualne uwagi i propozycje zmian do art. 1 ustawy w zaproponowanym brzmieniu. Pan mecenas z Biura Legislacyjnego zgłosił się, bardzo proszę.

Legislator Krzysztof Karkowski:

Dziękuję, panie przewodniczący. Jeżeli chodzi o Biuro Legislacyjne, mamy tutaj siedem poprawek o charakterze prawno-legislacyjnym, które zostały wypracowane w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Zagranicznych i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji. Chciałbym je ewentualnie przedstawić, one zostały przedłożo0ne panu przewodniczącemu na piśmie.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dziękuję bardzo, to bardzo proszę o przedstawienie.

Legislator Krzysztof Karkowski:

Pierwsza poprawka dotyczy art. 1 pkt 5 i tam proponujemy, aby tytułowi rozdziału 2a dodawanego nadać brzmienie: „formę i tryb przyznawania świadczenia pieniężnego dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się w Polsce”. Tutaj jest zamiana wyrazu „udzielania” na „przyznawania”, zgodnie z terminologią przyjętą w całym projekcie ustawy – ta poprawka ma charakter legislacyjny.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy są jakieś pytania do tego zaproponowanego przez pana zapisu? Pan poseł Długi się zgłaszał? Bardzo proszę.

Poseł Grzegorz Długi (Kukiz15):

Ja nie do końca chciałbym się odnieść do tego, ale do poprzedniego zapisu, czyli nie wiem, czy będziemy procedowali najpierw te uwagi?

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Może najpierw przeprocedujmy uwagi pana mecenasa, a później będziemy dalej procedować.

Legislator Krzysztof Karkowski:

Kolejna poprawka o charakterze legislacyjnym dotyczy pkt 5 w art. 1, a konkretnie art. 8a, a w art. 8a ust. 2, tam proponujemy, aby wyrazy „właściwego ze względu na miejsce osiedlenia się osoby” zastąpić wyrazami „właściwego ze względu na miejsce pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej osoby, o której mowa w ust. 1”, także tutaj jest doprecyzowanie terminologii oraz odesłania do odpowiedniego przepisu. Poprawka też ma charakter legislacyjny.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy jest jakiś sprzeciw albo uwagi do tej propozycji? Nie ma. Dziękuję bardzo. Proszę o kolejną.

Legislator Krzysztof Karkowski:

Kolejna poprawka dotyczy pkt 6. Proponujemy dodać nową literę, przed dotychczasową literą a). Litera ta miałaby brzmienie, „Ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie: Ust. 2 Rada do Spraw Polaków na Wschodzie zwana dalej Radą jest organem administracji publicznej, rozpatrującym odwołanie od decyzji, o których mowa w art. 12, art. 19 i art. 20. Ust.

3 Rada jest organem wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego". Poprawka ta ma charakter nie tylko legislacyjny, ale także prawny. Doprecyzowuje to, iż Rada jest organem wyższego stopnia, a nie tak jak do tej pory było, jest jedynie organem, który ma przymiot tego organu wyższego stopnia, w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego. Taki zapis prawny powoduje, że zostaną rozwiane wątpliwości prawne, które są w tej chwili w zakresie postępowania w Radzie do Spraw Polaków. Jest to także poprawka poprawiająca pewną sytuację, która miała dotychczas pewne problemy niezwiązane z tą nowelizacją, ale po prostu z funkcjonowaniem Karty Polaka, jako całości w tym zakresie. Konsekwencją tej poprawki będzie jeszcze później poprawka dotycząca pkt 17.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy są uwagi albo sprzeciw wobec tej poprawki? Jeżeli nie, proszę o następną.

Legislator Krzysztof Karkowski:

Kolejna poprawka dotyczy art. 1 pkt 8, tam proponujemy w art. 12 ust. 4, po wyrazach „przedłużenie" dodać wyraz „ważności" – to jest poprawka o charakterze legislacyjnym.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Czy są uwagi albo sprzeciw wobec tej poprawki? Jeżeli nie, bardzo proszę dalej.

Legislator Krzysztof Karkowski:

Kolejna poprawka legislacyjna dotyczy art. 1 pkt 11, w art. 16 ust. 4…

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Przepraszam, czy mogę prosić o powtórzenie, prosiłabym wolniej, bo jednak musimy śledzić to pana przebieganie przez ten materiał.

Legislator Krzysztof Karkowski:

Czy mam powtórzyć tę ostatnią poprawkę? Kolejna poprawka dotyczy art. 1 pkt 11. Tam jest zmieniany art. 16 i w art. 16 proponujemy w ust. 4, aby wyrazy „utraciła ona ważność z powodu uzyskania pozwolenia na pobyt stały" zastąpić bardziej precyzyjnym sformułowaniem „została ona unieważniona z powodu uzyskania zezwolenia na pobyt stały".

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy są głosy sprzeciwu? Nie. Dziękuję bardzo. Proszę o kolejną poprawkę.

Legislator Krzysztof Karkowski:

Kolejna poprawka dotyczy pkt 17. Ma rozbudowany charakter, ale tak naprawdę jest to konsekwencja poprawki, którą czytałem do pkt 6, dotyczącego Rady. W tym art. 21, który będę czytał, de facto zmieniło się tylko jedynie odesłanie do przepisu ustawy, ale przeczytam tę poprawkę w całości. „W art. 1 pkt 17 nadać brzmienie: zmiana 17 art. 21 otrzymuje brzmienie: Ust. 1 organem odwoławczym od decyzji, o których mowa w art. 12, art. 19 i art. 20 jest Rada. Ust. 2 odwołanie wnosi się za pośrednictwem konsula, a w przypadku o którym mowa w art.12 ust. 4 wojewody, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji".

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są uwagi albo sprzeciw wobec proponowanej poprawki? Nie słyszę. Bardzo dziękuję. Proszę o kolejną poprawkę.

Legislator Krzysztof Karkowski:

Ostatnia poprawka o charakterze legislacyjnym do art. 1, dotyczy pkt 20, 21.

Poseł Joanna Fabisiak(PO):

Punktu 20 czy 21?

Legislator Krzysztof Karkowski:

Punktu 21, przepraszam. W punkcie 21 art. 24b i w ust. 1 proponujemy aby wyrazy „zadań określonych w ustawie finansowanych z budżetu państwa" zastąpić wyrazami

„zadań o których mowa w art. 8a do 8d". Poprawka ta ma na celu doprecyzowanie, ponieważ w całym tym rozdziale chodzi jedynie o zadania określone w tych artykułach 8a do 8d, dodawanych przez naszą ustawę nowelizującą. Natomiast nie chodzi tutaj o wszystkie zadania wynikające z dotychczasowego brzmienia ustawy Karta Polaka, doprecyzowanie zagwarantuje nam, iż wszystkie środki z rezerwy celowej będą przeznaczone tylko na te zadania, o których mowa w art. 8a do 8d, a nie na przykład zadania, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 dotyczące korzystania z opieki zdrowotnej w stanach nagłych. Także jest to poprawka o charakterze doprecyzowującym, ale zabezpieczająca finansowanie dodawanych przez nas zadań.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy są uwagi albo sprzeciw wobec proponowanego zapisu? Nie słyszę. Dziękuję bardzo. To wszystkie poprawki do art. 1, panie mecenasie? Bardzo proszę, pan dyrektor.

Zastępca dyrektora Departamentu Konsularnego MSZ Jarosław Łasiński:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Wysokie Komisje, po wysłuchaniu uważnie tych poprawek legislacyjnych, mam wątpliwość co do jednej, dotyczącej doprecyzowania treści ust. 4 art. 16, czyli poprawka w art. 1 pkt 11. Poprzednio w projekcie komisyjnym była mowa o utracie ważności karty. Biuro Legislacyjne proponuje doprecyzowanie poprzez unieważnienie tej karty. I mamy jeden problem, dlatego że ustawa mówi o utracie ważności karty w dwóch artykułach, w dwóch miejscach. W jednym mówi o decyzji konsula podjętej z urzędu, w drugim miejscu mówi o utracie ważności tej karty z mocy prawa i jest to art. 17 ust. 5 obecnie mówiącej ustawy, mówi tak: „Karta Polaka traci ważność z chwilą nabycia obywatelstwa polskiego albo uzyskania zezwolenia na pobyt stały". Czyli pewne nieścisłości legislacyjne obowiązującej ustawy będą dalej kontynuowane. Poprawka usuwa problem związany z tym, że to konsul wydaje decyzję z urzędu, ale jednocześnie pozostawia kwestię, że ta karta jest nieważna z mocy prawa. Wydaje mi się, że nadal Biuro Legislacyjne powinno doprecyzować ten fragment, żeby była zbieżność tych dwóch przepisów.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Rozumiem. Panie dyrektorze, czy ma pan konkretną propozycję zmiany? Nie.

Zastępca dyrektora departamentu MSZ Jarosław Łasiński:

Zostałem zaskoczony w tej chwili, przepraszam.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Rozumiem, ale wcześniej państwo też kontaktowaliście się jakoś przy ustalaniu tych poprawek? Dlatego mam prośbę, jeżeli będą uzasadnione właśnie takie uwagi, to w czasie drugiego czytania w formie poprawki bardzo proszę o zgłoszenie na sali plenarnej.

Jeżeli nie ma do tych przedstawionych przez pana mecenasa uwag, to bardzo proszę o przegłosowanie wszystkich łącznie. Kto z pań i panów posłów jest za przedstawionymi przez pana mecenasa poprawkami, proszę o podniesienie ręki (27) Bardzo dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (3). Trzy osoby. Bardzo dziękuję. Komisje przyjęły zaproponowane przez Biuro Legislacyjne poprawki. Dziękuję.

Czy do art. 1 są inne uwagi? Najpierw pan poseł Gryglas, później w kolejności pani poseł Fabisiak, pani poseł… Bardzo proszę, pan poseł Gryglas.

Poseł Zbigniew Gryglas (N):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, dwie poprawki do art. 1. Pierwsza poprawka, po rozdziale 2a dodaje się rozdział 2b, który określa formy i tryb udzielenia wsparcia posiadaczowi Karty Polaka przyznanej na czas nieoznaczony. Artykuł 8k, „Karta Polaka przyznana na czas nieoznaczony uprawnia jej posiadacza do uzyskania pomocy finansowej w wysokości 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w Rzeczypospolitej Polskiej w sektorze przedsiębiorstw bez nagród zysku ogłaszanego przez Główny Urząd Statystyczny za miesiąc grudzień poprzedzający rok, w którym jest wypłacana pomoc. Pomoc, o której mowa w art. 8k ust. 1 ma charakter corocznej, jednorazowej wypłaty w walucie miejscowej, po przeliczeniu z polskich złotych według kursu średniego NBP

z dnia złożenia wniosku. Wypłaty pomocy dokonuje konsul lub upoważniony pracownik konsularny. Minister właściwy do spraw zagranicznych określi w drodze rozporządzenia tryb, sposób oraz termin składania wniosków, z uwzględnieniem konieczności sprawnego i szybkiego postępowania”.

Proszę państwa, krótkie uzasadnienie do tej poprawki, instrumenty ustawy czy nowelizacji ustawy o Karcie Polaka umożliwiające powrót naszym rodakom ze Wschodu są skierowane tak naprawdę do osób w średnim i młodym wieku, pomijamy zupełnie osoby, które ukończyły już 65. rok życia, są to osoby, które zgodnie z ustawą otrzymują Kartę Polaka na czas nieokreślony. Chcemy upomnieć się o te osoby, chcemy by one otrzymały niewielką jednorazową pomoc, która będzie służyła głównie na cele związane z poprawą stanu zdrowia czy na zakupy lekarstw. To jest bardzo niewielka pomoc, którą proponuję, ta pomoc to rząd wielkości około 400 zł rocznie, mam świadomość, że istnieją ograniczenia budżetowe. Zgodnie z informacją, którą uzyskałem w MSZ, dotychczas wydano takich kart około 9300 Kart Polaka na czas nieokreślony, przy czym ta baza ministerstwa niestety jest ułomna, nie odnotowuje się tak przypadków…

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Przepraszam, panie pośle, wejdę w słowo, to są osoby po 65. roku życia?

Poseł Zbigniew Gryglas (N):

Tak.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Takich osób jest ponad 15 tys. Zweryfikujmy to może w MSZ, czy są te dane? Mamy je tutaj na sali, więc możemy to zweryfikować.

Zastępca dyrektora departamentu MSZ Jarosław Łasiński:

Z naszych danych wynika, że jest to około 15 tys. osób.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Poseł Zbigniew Gryglas (N):

Panie przewodniczący, ja cytuję odpowiedź MSZ na interpelację, którą dostałem, jest to dokładnie 9567 osób. Jeżeli MSZ parę tygodni wcześniej udziela informacji, że jest to 9 tys., a dzisiaj na sali słyszymy, że jest to 15 tys., to się bardzo niepokoję o stan tej bazy danych.

Proszę państwa, podczas posiedzenia podkomisji pan przewodniczący określił tę poprawkę jako szlachetną, więc mam nadzieję, że posłowie Prawa i Sprawiedliwości wesprą tę poprawkę – gdyby wszyscy skorzystali z tej pomocy, to jest kwota 3,6 mln zł. Myślę, że naprawdę nie powinniśmy się spierać o taką drobną rzecz. Bardzo proszę o poparcie tej propozycji.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję. Może przejdźmy od razu do drugiej poprawki, a potem przedyskutujemy i będziemy głosować.

Poseł Zbigniew Gryglas (N):

Proszę państwa, poprawka druga ma charakter techniczny, ale również istotny. Otóż, jak państwo zapewne wiecie Karty Polaka wydawane są generalnie po przedstawieniu dokumentacji, w której osoba ubiegająca się o uzyskanie Karty Polaka udowodni polskie pochodzenie, czyli fakt, że posiadała rodziców czy dziadków Polaków. Natomiast ustawa dopuszcza też taką możliwość, by Karta Polaka była wydana na podstawie zaświadczenia przedstawionego, czy wydanego przez organizację polonijną. Takich przypadków wydania Kart Polaka na podstawie zaświadczeń organizacji polonijnych było dotychczas 6850. Powiecie państwo, że to mało w stosunku do ogólnej liczby, ale jednak jest to istotna ilość. Podkreślę tylko, że na samej Ukrainie jedna z organizacji polonijnych wydała takich zaświadczeń 2225. Obawiam się, proszę państwa, w związku z tym, że w tej chwili oferujemy istotną pomoc finansową, tych kart będzie wydawanych bardzo, bardzo dużo. Dlatego też proponuję byśmy wprowadzili poprawkę, która nie tyle zamyka tę drogę,

ale w pewien sposób ją cywilizuje i zmusza do tego, by zaświadczenia były wydawane w określony sposób, by w tych zaświadczeniach były zamieszczane informacje o charakterze działalności tych osób na rzecz środowisk polskich, na rzecz środowisk polonijnych.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję, panie pośle.

Poseł Zbigniew Gryglas (N):

Przepraszam, ale sama poprawka.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Przepraszam, panie pośle. Bardzo proszę.

Poseł Zbigniew Gryglas (N):

Artykuł 13 ust. 4 otrzymuje brzmienie: „Minister właściwy do spraw zagranicznych określi w drodze rozporządzenia sposób wydawania zaświadczeń, o których mowa w art. 3 pkt 7, wzór zaświadczenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 7, wykaz organizacji polskich lub polonijnych uprawnionych do wystawiania zaświadczeń, o których mowa w ust. 3 pkt 7, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia wiarygodności wydawanych zaświadczeń oraz uwzględniając zakres informacji o działalności wnioskodawcy, które poświadczają jego zaangażowanie na rzecz języka polskiego, kultury polskiej lub polskiej mniejszości narodowej". Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Był to głos za, a teraz będzie głos przeciw, jeśli państwo pozwolicie, wypowiem się w kwestii obu tych poprawek. Pierwsza, rzeczywiście intencja jest niezwykle szlachetna i słuszna, rozmawialiśmy o tym na podkomisji. Zgodnie z moją deklaracją, też przeprowadziłem rozmowy na temat możliwości wprowadzenia tej poprawki do ustawy. Sytuacja jest taka, że rzeczywiście Ministerstwo Spraw Zagranicznych po zweryfikowaniu informacji określiło, że jest to liczba bliższa 15 tys. osób, czyli kwota, która byłaby niezbędna na zrealizowanie tej koncepcji, to byłoby około 6 mln zł, a więc około 20% byśmy podwyższyli koszty tej nowelizacji. Na to niestety nie mamy możliwości budżetowych w tej chwili. Natomiast wierzę, że będziemy procedować z tą ustawą jeszcze w tej kadencji, a możliwości budżetowe zostaną wygenerowane. Dlatego mój głos musi być przeciwny tej poprawce.

Natomiast jeśli chodzi o poprawkę drugą, uważam, że ta poprawka idzie w złym kierunku. Dlaczego? Ponieważ właśnie pan podał przykład Ukrainy, to jest bardzo dobry kraj, żeby uzasadnić dlaczego w ogóle taki zapis w ustawie został wprowadzony. Na terenie Ukrainy sowieckiej, jak państwo pamiętacie, czyli na terenach, które nie należały już do Kresów II Rzeczypospolitej, panował w latach 30. terror, w ramach operacji polskiej 111 tys. osób zostało rozstrzelanych, wcześniej kilkadziesiąt tysięcy Polaków deportowano do Kazachstanu. Wszystko to doprowadziło do tego, że wielu naszych rodaków niszczyło dokumenty obawiając się po prostu, że jakiekolwiek ślady polskości doprowadzą do represji. Ten strach pokutuje w niektórych rodzinach do dzisiaj. W związku z tym, stworzono właśnie ten zapis po to, żeby osobom, które nie mają dokumentów otworzyć furtkę do Karty Polaka. Proponowany przez pana posła zapis, w moim przekonaniu, spowoduje wyłącznie wzrost biurokracji. I przepraszam, gdyż bardzo szanuję administrację państwową, oraz urzędników rzetelnie pracujących dla Rzeczypospolitej Polskiej, ale też wiem, że mogą się pojawić tendencje, że doprecyzowujące przepisy poprzez rozporządzenie wydane przez MSZ na tyle skomplikują tę procedurę, że stanie się ona tak naprawdę całkowicie niedrożna.

Dzisiaj mamy sytuację, w której organizacje mogące poświadczać takie zaangażowanie, de facto poświadczać polskie pochodzenie naszych rodaków, wyznacza Prezes Rady Ministrów, to nie są przypadkowe organizacje. Jeśli chodzi o Ukrainę, to są dwie największe organizacje: Federacja Organizacji Polskich na Ukrainie i Związek Polaków na Ukrainie. Krótko mówiąc, w każdym z krajów, gdzie funkcjonuje ta ustawa, są to organizacje wskazane przez Prezesa Rady Ministrów, oczywiście po konsultacjach z Ministerstwem Spraw Zagranicznych. Mało tego, każdorazowo konsul ma prawo do podjęcia decyzji

pozytywnej lub negatywnej w tej sprawie. Dlatego rekomenduję głosowanie przeciwko tej poprawce.

Był głos za, był głos przeciw, przechodzimy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki nr 1, proszę o podniesienie ręki (13) Bardzo dziękuję. Kto jest przeciw? (18) Dziękuję. Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję bardzo. Poprawka nie została przyjęta.

Przechodzimy do głosowania poprawki nr 2, dotyczącej…

Poseł Zbigniew Gryglas (N):

Przepraszam, panie przewodniczący, zgłaszam wniosek mniejszości.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 2, proszę o podniesienie ręki (10) Bardzo dziękuję. Kto jest przeciw? (19) Bardzo dziękuję. Kto się wstrzymał? (0) Bardzo dziękuję. Komisje nie przyjęły również tej poprawki.

Czy są uwagi do artykułu i propozycje…

Poseł Zbigniew Gryglas (N):

Przepraszam, wniosek mniejszości również.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Wniosek mniejszości. Ministerstwo Spraw Zagranicznych, słucham.

Zastępca dyrektora departamentu MSZ Jarosław Łasiński:

Dziękuję, panie przewodniczący. Nie mieliśmy szansy wcześniej się wypowiedzieć, wisi w powietrzu pewna niezgodność danych. Oczywiście nie mam przed oczami interpelacji pana posła, ale odnoszę wrażenie, że pan poseł zapytał o liczbę kart wydanych na czas nieoznaczony, natomiast nasza odpowiedź z danymi liczbowymi, która padła, mówi o posiadaczach Karty Polaka, którzy przekroczyli 65. rok życia. Dane te mogą być zgodne, dlatego że jeżeli ktoś wystąpił o kartę normalną w wieku 64 lat, to dopiero po 10 latach wystąpi o następną kartę na czas nieoznaczony i to się na pewno zgadza.

Jeszcze jedna uwaga legislacyjna, panie przewodniczący, nie przesądzając co się stanie z wnioskiem mniejszości, co do pierwszej poprawki, wystarczy konsul, a niekoniecznie pracownik konsularny. Nasza ustawa prawo konsularne bardzo precyzyjnie reguluje kto, jak działa, z czyjego upoważnienia – jest to niepotrzebne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze. Czy są uwagi i propozycje poprawek do art. 1? Bardzo proszę, pan poseł Gryglas.

Poseł Zbigniew Gryglas (N):

Panie przewodniczący, muszę się odnieść jednak do tej informacji MSZ.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Nie. Bardzo przepraszam, w tej sprawie nie udzielam panu głosu. Będziemy dyskutować na temat tych rozbieżności po zakończeniu Komisji. Pani poseł Fabisiak, bardzo proszę.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Jedna poprawka, ale nim ją zgłoszę, chciałabym jednak prosić tu o pewien namysł Ministerstwo Spraw Zagranicznych, czy Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, bo jednakowoż dyskutowaliśmy przed chwilą tę liczbę osób ubiegających się o kartę stałego pobytu i o Kartę Polaka. Odpowiedź była, że to są wszystkie osoby, a więc i ta osoba, która ma Kartę Polaka, i małżonek, i współmałżonek. Proszę rozważyć, jeśli małżonek ma narodowość zupełnie inną, to cały tryb postępowania jest inny i sądzę, że ta osoba nie jest tu wliczona, to istotnie zmienia nasze dane.

Teraz moja poprawka dotyczy art. 13, może powiem numer poprawki, to jest nr 9 w sprawie egzaminu z języka polskiego.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo przepraszam, ale czy pani poseł ma na piśmie przygotowaną tę poprawkę?

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Poprawka ta została w czasie podkomisji zgłoszona do biura prawnego. Osobiście dałam ją do rąk pana mecenasa.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Panie mecenasie, czy mamy poprawkę zgłoszoną przez panią poseł?

Legislator Krzysztof Karkowski:

Jeżeli chodzi o kwestie prawne i formalne, to poprawka zgłoszona na podkomisji, nie jest poprawką zgłoszoną na komisji. Także ze względów formalnych należałoby ją jeszcze raz zgłosić.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Pani poseł, bardzo proszę, albo o zgłoszenie uzupełnionej o braki formalnoprawne poprawki, a jeżeli na razie pani poseł jej nie ma, to proponuję, żebyśmy przeszli do procedowania kolejnych artykułów. Natomiast, gdy pani poseł będzie gotowa, na końcu przeprocedujemy jeszcze raz pani poprawkę.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Poprawkę mam, więc zaraz ją złożę. Natomiast pozwoli pan przewodniczący, że przedstawię ją teraz, ponieważ będzie to znów wymagało pewnej informacji, o którą prosiłam resort spraw zagranicznych, a jej nie otrzymałam. Dlatego może będzie potrzebny i przydatny pewien namysł dla ministerstwa, zatem zgłaszam poprawkę. Otóż obecny zapis brzmi: „w odniesieniu do wnioskodawców, którzy nie wykazali posiadania znajomości języka polskiego w trybie przewidzianym w ust. 7, oceny znajomości języka polskiego dokonuje podczas rozmowy konsul, a w przypadku, o którym mowa w art. 12 ust. 4 wojewoda". Otóż ust. 7 mówi o tym, że potwierdzeniem takiego egzaminu jest ukończenie szkoły lub studiów w Rzeczypospolitej, zdanie matury lub ukończenie szkoły za granicą z wykładowym językiem polskim. Natomiast te osoby, które nie mają takich zaświadczeń, mają zdać egzamin, czy też mają przeprowadzić rozmowę z konsulem i chodziłoby o to, aby nie tworzyć sytuacji, która może stwarzać możliwość pewnych nadużyć. Dlatego też proponuję zapis: „oceny znajomości języka polskiego konsul lub wojewoda dokonuje z europejskim systemem certyfikacji języków obcych na poziomie A1". Jest to najniższy poziom podstawowy, a w rozporządzeniach, których niestety nie mamy – żałuję bardzo, że do tej ustawy nie ma rozporządzeń, które są integralną częścią ustawy – można dopisać, że jest to w zakresie tylko rozumienia i mówienia. Natomiast powtórzę raz jeszcze, taki zapis ogólny bez doprecyzowania podstawy przeprowadzenia takiego egzaminu – bo ta rozmowa to jest egzamin – rodzi możliwość do nadużyć, aby nie powiedzieć więcej.

Teraz jeszcze jedno słowo, prosiłam o przedstawienie, jaka jest podstawa, jakie są materiały, jakie są kryteria. Do dnia dzisiejszego nie uzyskałam takiej odpowiedzi ani na piśmie, ani ustnej. Zatem po pierwsze, bardzo bym prosiła, aby ministerstwo udzieliło nam takiej odpowiedzi ustnej, bowiem chyba nikt z nas tu obecnych, którzy troszczymy się o losy tych, którzy mają przyjechać, nie chciałby narażać tych ludzi często bardzo nękanych nie tylko przez własne systemy, jak na Białorusi, ale także w trudnej sytuacji z racji dużej liczby osób w konsulatach, aby narażać je jeszcze na niepotrzebny stres, który wiąże się z tym, że człowiek idzie na rozmowę i nie wie czego ona będzie dotyczyła, i w jakim zakresie. Uważam, że powinien być to materiał przedstawiony osobie, że będzie egzamin w takim i w takim zakresie, na takiej i na takiej podstawie, to ten człowiek może się przygotować. Nie może być to dowolność i na tę dowolność nie ma zgody – stąd ta poprawka. Dziękuję bardzo i proszę ministerstwo o odpowiedź.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję, pani poseł. Proszę o zwięzłą odpowiedź.

Zastępca dyrektora departamentu MSZ Jarosław Łasiński:

Jeżeli mogę.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Pan dyrektor Łasiński.

Zastępca dyrektora departamentu MSZ Jarosław Łasiński:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Wysokie Komisje, pani poseł już na podkomisji wstępnie na ten temat rozmawialiśmy. W tym przepisie, który pani poseł proponuje zmienić, przywoływana jest ustawa o języku polskim z 7 października 1999 r., w tym art. 11a. Ona mówi o tym, że cudzoziemiec, obywatel Polski na stałe zamieszkały za granicą może uzyskać urzędowe poświadczenie znajomości języka polskiego, to urzędowe poświadczenie nadaje zgodnie z ustawą Państwowa Komisja Poświadczania Znajomości Języka Polskiego i to właśnie na poziomach Rady Europy od A2 do C2. Przyznanie konsulowi zburzyłoby cały system takich uprawnień, cały system certyfikacji znajomości języka polskiego, który jeżeli chodzi o dział administracji rządowej przede wszystkim zgodnie z ustawą należy do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję. Jak rozumiem, poprawka byłaby niezgodna z ustawą. Był głos za, głos przeciw, przechodzimy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za poprawką zaproponowaną przez panią poseł Fabisiak? (7) Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw, proszę o podniesienie ręki (18) Dziękuję. Kto się wstrzymał? (4). Bardzo dziękuję. Komisje nie przyjęły proponowanej poprawki.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Zgłaszam wniosek mniejszości.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo proszę o złożenie do Biura Legislacyjnego. Bardzo proszę, pan poseł.

Poseł Grzegorz Długi (Kukiz15):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, dziękuję bardzo. Mam uwagi do art. 1 pkt 4, który wprowadza dodatkowy element do listy, zamieszczonym w art. 6 ust. 1 ustawy. Mianowicie dodaje element o nazwie, że posiadacz Karty Polaka jest uprawniony do pomocy konsula w ramach jego kompetencji i z zastosowaniem, i poszanowaniem zwyczajów, i prawa międzynarodowego w sytuacji zagrożenia życia lub bezpieczeństwa. Mam dwie uwagi. Jedna jest skierowana głównie do legislatorów, jeżeli chodzi o sformułowania tu zawarte… Natomiast poważniejszy problem mam z tym, że obawiam się, że ten zapis jest niezgodny, jeżeli nie sprzeczny z Konwencją wiedeńską z 1963 r., jak również chyba jest niezgodne z naszą ustawą – Prawo konsularne. Z tego powodu, że zarówno Konwencja wiedeńska, która w jednym z artykułów wymienia funkcje konsularne, chyba w piątym, wyraźnie tutaj mówi o obywatelach państwa wysyłającego. Wobec tego konsul wszystkie tego rodzaju swoje pomocowe czynności udziela obywatelom państwa wysyłającego. Z kolei nasze prawo konsularne, również i na początku, i chyba tam gdzieś jest katalog również tych funkcji, gdzie wyraźnie mówi o obywatelach polskich. Również tam, gdzie pomoc konsularna jest określana w prawie konsularnym, to chyba jest w art. 20, i tam gdzie jest mowa o ewakuacji, jeżeli się nie mylę, w 30 artykule, czy w 36 wyraźnie jest mowa o obywatelach polskich, czyli w tym momencie mówimy o tym, że konsul będzie udzielał pomocy nie obywatelom polskim. Mam z tym problem zarówno właśnie taki, że jest to chyba sprzeczne jednak z Konwencją wiedeńską i z Prawem konsularnym. Również może to być bardzo kontraproduktywne, jeżeli chodzi o interesy Polaków zamieszkałych w niektórych krajach, bo będzie to potraktowane jako element agresji polskiej i w jakimś sensie będzie to mogło być traktowane jako nieprzyjazny gest względem danych krajów. Wobec tego proponowałbym jednak aby to rozważyć.

Prawdę mówiąc, ten zapis jest niepotrzebny, to jest on polityczny. Konsul i tak udzieli pomocy jeżeli będzie taka czy inna potrzeba, ale to jest decyzja polityczna. Ministerstwo Spraw Zagranicznych na bieżąco czuwa nad tego rodzaju sprawami, wobec tego nie musimy się o to martwić. Natomiast zamieszczanie tego w tym katalogu, nic nam nie daje, a nawet tworzy pewne komplikacje, bo może rodzić pewne roszczenia u osób mających Kartę Polaka czasami nie do końca spełnialne. Już nie mówiąc również o tym, że sformułowanie – teraz przejdę do drugiego elementu – które tutaj mamy, czyli bardzo szerokie sformułowanie zagrożenia życia i bezpieczeństwa powoduje, że jeżeli żona

będzie biła męża, to też może być zagrożenie życia i bezpieczeństwa, więc już tutaj do absurdu chcę posunąć sprawę, ale ten zapis nie jest dobry.

Druga kwestia, uwaga do legislatorów, że jeżeli już by ten zapis miał być, to czy na pewno nie powinniście zmienić szyku, mianowicie, aby w sytuacji zagrożenia życia i bezpieczeństwa dać na początku, czyli „pomocy konsula w sytuacji zagrożenia życia i bezpieczeństwa w ramach jego kompetencji" itd., bo inaczej można interpretować, że ta pomoc, znaczy, że zastosowanie zwyczajów i prawa międzynarodowego jest tylko w sytuacji zagrożenia życia i bezpieczeństwa, przecież nie o to chodzi.

Wobec tego moja pierwsza uwaga jest taka, czy nawet wniosek, aby tego zapisu nie wprowadzać, on nic nie daje. Natomiast może komplikować zarówno działanie naszych służb konsularnych jak i nasze relacje z państwami przyjmującymi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Odpowiadając na pana obawy, chciałem powiedzieć, że ten zapis w naszym przekonaniu jest jednak bardzo uzasadniony z dwóch powodów. Pierwszy powód, rzeczywiście może pan go określić jako polityczny, to znaczy, jest to chęć podkreślenia, że oczywiście osoby posiadające Kartę Polaka są obywatelami innego państwa, ale z punktu widzenia państwa polskiego podkreślamy, że ich chcemy traktować szczególnie jako naszych rodaków, bo w naszym przekonaniu, Polacy niezależnie od posiadanego obywatelstwa powinni być przez państwo polskie traktowani w sposób szczególny. Druga sprawa, to jest przesłanka natury, powiedzmy sobie, praktycznej. Mogliśmy obserwować bardzo poważne problemy co do interpretacji, jak właśnie posiadacza Karty Polaka należy traktować, czy identycznie jak wszystkich cudzoziemców, czy może jednak w jakiś inny sposób w czasie ewakuacji Polaków z Donbasu, a później z Mariupola. Doświadczenia te przekonały nas do tego, że taki zapis, w którym podkreślimy, że państwo polskie ma obowiązki przede wszystkim wobec Polaków, niezależnie od tego jakie oni mają obywatelstwo jest zasadne i dlatego został wprowadzony.

Z naszych analiz wynika, że nie narusza ten artykuł Konwencji wiedeńskiej. Notabene, na marginesie przypomnę, że jak uchwalaliśmy Kartę Polaka, to jednym z argumentów było to, że rzeczywiście koliduje z Konwencją wiedeńską, po wprowadzeniu tej ustawy okazało się, że jednak nie koliduje, nikt nie zgłaszał ostatecznie zastrzeżeń. Dlatego też jako głos przeciwny stawiam wniosek, bo rozumiem, że wniosek ze strony pana posła był taki, żeby wykreślić ten artykuł. Dlatego przegłosujemy ten wniosek.

Kto z pań i panów i posłów jest za wykreśleniem tego artykułu, proszę o podniesienie ręki (9) Kto jest przeciwny, proszę o podniesienie ręki (19) Bardzo dziękuję. Kto się wstrzymał? (0) Nie słyszę. Bardzo dziękuję. Komisje nie poparły tego wniosku. Czy są inne uwagi?

Poseł Grzegorz Długi (Kukiz15):

Panie przewodniczący, to drugi element, skierowany głównie do legislatorów, czy będzie zmiana szyku zdania?

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Czy pan mecenas chce się odnieść do tego?

Legislator Krzysztof Karkowski:

Ten przepis był omawiany na podkomisji, zgłaszaliśmy do niego nasze uwagi, ale jeżeli chodzi o uwagi redakcyjne, to nie widzimy takiej konieczności ze względu właśnie na charakter.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Czy pan poseł życzy sobie w tej sytuacji, żeby głosować tę propozycję, czy nie?

Poseł Grzegorz Długi (Kukiz15):

Nie, to nie jest…

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy pani poseł Fabisiak do art. 1?

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Tak. Jedno pytanie dotyczące znów kwestii finansowych. Przed chwilą zresztą pan przewodniczący mówił o wniesionej tu poprawce. Chodzi mianowicie o dzieci, czy też współmałżonka osoby występującej o Kartę Polaka i o te świadczenia pieniężne. Jak ma to właściwie wyglądać, bo ktoś składa wniosek o świadczenie pieniężne, potem przeprowadza się w zupełnie w inne miejsce, starosta w miejscu gdzie złożył wniosek ma to świadczenie wypłacać, ale jak ma wyglądać system kontroli. Czy ta osoba jest w Polsce, czy ta osoba wyjechała na miesiąc, na dwa, lub na trzy, dzieci na przykład, poza granicę. Chciałabym się dowiedzieć, jak państwo przewidujecie cały system kontroli, bo jest to niezmiernie istotne, zważywszy na wysokość tego świadczenia, to jest jedna rzecz.

Drugie pytanie, może drobne, ale jednak chciałabym prosić o uzasadnienie i celowość zwiększenia Rady o trzy osoby. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję. Pani poseł, muszę powiedzieć, że jestem przykro zaskoczony tymi pytaniami, ponieważ pani poseł brała udział w pracach podkomisji. Mogła pani poseł rozmawiać w czasie prac podkomisji, później między posiedzeniem podkomisji a posiedzeniem Komisji zarówno z legislatorami, jak i osobami, które przygotowywały te przepisy. Nie zrobiła pani tego, teraz pani poseł zadaje te pytania. Oczywiście ma pani prawo je zadawać. Natomiast moje pytanie jest takie, czy zgłasza pani konkretną propozycję poprawki do artykułu 1.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Szanowny panie przewodniczący, gdybym te odpowiedzi na swoje pytania otrzymała, to bym ich nie zadawała, ale na podkomisji pan przewodniczący powiedział, że na posiedzeniu komisji będą odpowiedzi.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Nie.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Jak pan słyszał, na żadne z moich pytań w tej chwili odpowiedzi nie otrzymałam, więc je powtarzam, co jest chyba naturalne.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Nie, akurat o system kontroli pani nie pytała. Natomiast pytanie jest takie, czy pani zgłasza propozycję poprawki?

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Panie przewodniczący, najpierw trzeba rzecz wyjaśnić, żeby zgłosić poprawkę. Jeśli się dowiem, że istnieje system kontroli, nie będę zgłaszała poprawki, ale muszę się dowiedzieć. A pytam o to po raz chyba trzeci, czy czwarty i teraz też pan umyka z odpowiedzią.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

To odpowiadam, system kontroli poza zwykłym system, który funkcjonuje we wszystkich urzędach samorządowych, powiatowych, gminnych dodatkowy nie jest przewidziany.

Czy ktoś z pań i panów posłów ma propozycję poprawek do art. 1? Jeżeli nie, to bardzo proszę o przegłosowanie przez Komisje całego art. 1, już z zaakceptowanymi wcześniej w głosowaniach poprawkami. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 1, proszę o podniesienie ręki (30) Bardzo dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (1) Bardzo dziękuję. Przyjmuję, że Komisje przyjęły art. 1 z poprawkami.

Proszę bardzo o zgłaszanie poprawek do art. 2. Jeżeli nie słyszę poprawek, to proszę o przegłosowanie artykułu w zaproponowanym brzmieniu. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 2, proszę o podniesienie ręki (29) Bardzo dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (2) Bardzo dziękuję. Komisje przyjęły art. 2 w zaproponowanym brzmieniu.

Proszę bardzo o zgłaszanie uwag i propozycji zmian do art. 3. Jeżeli nie ma, to kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 3, w zaproponowanym brzmieniu? (29) Bardzo dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Nie słyszę. Kto się wstrzymał? (0) Nikt się nie wstrzymał. Jednogłośnie Komisje przyjęły art. 3.

Czy są uwagi i propozycje zmian do art. 4. Jeżeli nie ma, bardzo proszę o przegłosowanie w zaproponowanym brzmieniu art. 4. Kto z pań i panów posłów jest za proszę o podniesienie ręki (27) Bardzo dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0) Komisje jednogłośnie przyjęły art. 4 w zaproponowanym brzmieniu.

Proszę o zgłaszanie uwag i propozycji zmian do art. 5. Nie słyszę. Kto z pań i panów posłów za przyjęciem art. 5 w zaproponowanym brzmieniu, proszę o podniesienie ręki (30) Bardzo dziękuję. Kto jest przeciw? (0). Kto się wstrzymał? (0) Komisje jednogłośnie przyjęły brzmienie art. 5 w zaproponowanym brzmieniu.

Proszę o zgłaszanie poprawek i propozycji zmian do art. 6. Nie słyszę. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 6 w zaproponowanym brzmieniu, proszę o podniesienie ręki (29) Bardzo dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0) Komisje przyjęły jednogłośnie art. 6 w zaproponowanym brzmieniu.

Proszę o zgłaszanie uwag i propozycji zmian do art. 7. Nie ma. Kto z pań i panów posłów za przyjęciem art. 7 w zaproponowanym brzmieniu, proszę o podniesienie ręki. (30) Bardzo dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0) Bardzo dziękuję. Komisje jednogłośnie przyjęły art. 7 w zaproponowanym brzmieniu.

Proszę o zgłaszanie propozycji zmian i poprawek do art. 8.

Pan mecenas z Biura Legislacyjnego, przepraszam, pani poseł Fabisiak najpierw się zgłosiła. Bardzo proszę.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Bardzo dziękuję. Proponowałabym jednak, aby drugą część tego zapisu wykreślić, bo trzymiesięczne vacatio legis, kiedy jeszcze procedujemy, jest długie, zważywszy na fakt, że na ten rok mamy rezerwę i to 30 mln, a co będzie w roku przyszłym tego nikt nie wie. Zatem, dlaczego mielibyśmy rezygnować w tym roku z tak wspaniałego prezentu dla tych wszystkich posiadaczy Karty Polaka, kiedy rok przyszły nie jest wiadomy. Dlatego proponuję skreślić drugą część tego artykułu, mówiącą o tym, że vacatio legis dla wszystkich zapisów mówiących o oświadczeniach pieniężnych przenosimy dopiero na rok przyszły. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję. Pani poseł, pragnę zwrócić uwagę na dwa fakty. Pierwszy, że vacatio legis jest liczone od opublikowania ustawy, w związku z tym to, że procedujemy nie ma żadnego wpływu na te 3 miesiące. Natomiast drugi fakt jest taki, że na wstępie, kiedy przedstawiałem zasadnicze zmiany zaproponowane przez podkomisję, zwróciłem uwagę, że właśnie wszystkie świadczenia oraz kompetencje wojewody wejdą w życie od 1 stycznia, ale jak rozumiem jest to również związane z poprawką pana mecenasa, więc może pozwólmy jeszcze panu mecenasowi się wypowiedzieć w tej sprawie. Bardzo proszę.

Legislator Krzysztof Karkowski:

Dziękuję, panie przewodniczący. Poprawka jest podpisana przez pana przewodniczącego, ma charakter legislacyjny i merytoryczny. Przesuwa ona wejście w życie pkt 5 i pkt 21 do dnia 1 stycznia 2017 r., czyli pkt 5, to są właśnie wszystkie świadczenia określone w art. art. ustawy Karta Polaka od 8a do 8d, a pkt 21, to są przepisy dotyczące tzw. hamulca finansowo-administracyjnego. Natomiast też w tej poprawce są przeniesione, ujęte w bardziej legislacyjnie poprawny zapis, dotyczące kompetencji wojewody. Poprawka ta ma brzmienie, „Art. 8 nadać brzmienie: ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 8, pkt 5, 8 w zakresie art. 12 ust. 4, pkt 18, pkt 19 i 21, które wchodzą w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.”.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy to spełnia oczekiwania pani poseł, co pan mecenas zaproponował?

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

To znaczy, każde z nas powtórzyło swoje, ja mówię o tym, że są pieniądze, wydłużenie vacatio legis dla tych świadczeń pieniężnych nie pozwoli państwu przekazać ludziom, którzy występują o pobyt stały, tych pieniędzy. Natomiast w przyszłym roku, ponieważ nie wiemy jaki będzie rok i nie wiemy czy będą te pieniądze, czy będzie 30 mln zł, czy 5 mln zł, jest to ewidentna strata tych wszystkich, których można obdarować tym zasił-

kiem pieniężnym. I dlatego proponuję, i upieram się przy tym, aby skreślić tą drugą część tego zapisu, pozostawiając vacatio legis na poziomie 3 miesięcy.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy to jest propozycja poprawki? Czy tak to traktować?

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Tak, to jest propozycja poprawki, którą już składam. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Pan mecenas, proszę.

Legislator Krzysztof Karkowski:

Biuro Legislacyjne tylko informuje, że w związku z tym, że poprawka pani poseł jest dalej idąca, powinna być głosowana jako pierwsza, a druga ta, którą pozostawiono.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki zaproponowanej przez panią poseł Fabisiak, proszę o podniesienie ręki (6) Bardzo dziękuję. Kto jest przeciw? (17) Bardzo dziękuję. Kto się wstrzymał? (3). Informuję, że Komisje nie przyjęły poprawki zaproponowanej przez panią poseł Fabisiak.

Przechodzimy do głosowania poprawki odczytanej przez pana mecenasa. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki w zaproponowanym brzmieniu? (22) Dziękuję. Kto jest przeciw? (4) Bardzo dziękuję. Kto się wstrzymał? (2). Informuję, że Komisje przyjęły poprawkę.

Proszę państwa, przeszliśmy wszystkie artykuły, dlatego przejdziemy teraz do przegłosowania całości projektu. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem projektu z przegłosowanymi poprawkami, proszę o podniesienie ręki (30) Bardzo dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0). Niniejszym informuję, że Komisje przyjęły całość projektu ustawy.

Bardzo proszę jeszcze o proponowanie osób, które będą sprawozdawcą w czasie drugiego czytania. Bardzo proszę, pani poseł Gosiewska, pani przewodnicząca.

Poseł Małgorzata Gosiewska (PiS):

Proponuję przewodniczącego, pana posła Michała Dworczyka.

Przewodniczący poseł Michał Dworczyk (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy są inne kandydatury? Jeżeli nie ma, to jeżeli nie usłyszę sprzeciwu uznam, że Komisje się zgodziły, abym został posłem sprawozdawcą. Bardzo państwu dziękuję.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam również, że Komisje zgadzają się, aby Biuro Legislacyjne naniosło oczywiste poprawki o charakterze legislacyjnym, ortograficznym i gramatycznym. Nie słyszę sprzeciwu.

Proszę państwa, jeszcze raz bardzo dziękuję za dzisiejsze posiedzenie i przepraszam jeszcze raz, że musieliśmy je z dnia wczorajszego przełożyć. Wczoraj byśmy mieli na pewno więcej czasu na dyskusję. Dziękuję bardzo. Zamykam posiedzenie Komisji.